

MÅNADSBREV

PROJEKTET ”LYSSNA PÅ MIG!”

I detta brev får du läsa om två väl genomförda och väl mottagna seminarier i Almedalen, ett politikerbesök på Stödlinjen, en kommande artikel i en branschtidning för socialtjänst och mycket mera. Vi skriver också om pågående och kommande påverkansarbete under hösten, och inte minst om vår medverkan vid MR-dagarna samt vårt kommande rapportsläpp med tillhörande hearing. Som vanligt finns även statistik och samtalsexempel från Stödlinjen med. Vi önskar trevlig läsning!

Intryck från Almedalen

Under Almedalsveckan arrangerade vi två seminarier. I det första seminariet deltog Mikael Ribbenvik, Migrationsverkets generaldirektör, Johanna Jönsson (C), Maria Ferm (MP) och Emma Henriksson (KD) i en panel tillsammans med Nazir, Rouhallah och Benjamin från Påverkansrådet. Benjamin är även vice ordförande i Ensamkommandes Förbund Stockholm. Seminariet handlade om mottagandet i Sverige och det vi ser inom ”Lyssna på mig!”-projektet genom Stödlinjen och Påverkansrådet. Rädda Barnens generalsekreterare Elisabeth Dahlin, modererade samtalet och såg till att flera brännande frågor lyftes, till exempel hur Migrationsverket kan bedöma Afghanistan som tillräckligt säkert att utvisa 18-åringar till.

Paneldeltagarna lyssnade, reflekterade och debatterade situationen som råder, där många unga fastnar i en långdragen och oviss asylprocess. Gästerna i panelen försäkrade att de tar ungas situation på stort allvar.

Migrationsverkets generalsekreterare stannade också kvar efter seminariet och samtalande länge med Benjamin, Nazir och Rouhallah.

I det andra seminariet visade Påverkansrådet filmen ”Ögonblick från Sverige”. Filmen är framtagen av och med Påverkansrådet i samverkan med tre unga filmskapare. Seminariet var välbesökt, framförallt av andra organisationer som arbetar med migration och/eller barns rättigheter. Filmens starka budskap gjorde avtryck och flera närvarande bad att få dela och använda filmen för att sprida kunskap. Filmen finns att se (och dela vidare) på <https://youtu.be/01jOHFkrnUc>

Under dagarna i Almedalen kändes namnet på vårt projekt – ”Lyssna på mig!” – mer närvarande än någonsin. Det blev tydligt vad det innebär för unga att känna sig lyssnade på, att få möjligheten att känna sig sedda. På frågan om vad som varit bäst under dagarna i Almedalen, svarade Benjamin, Nazir och Rouhallah

- Bäst var att få träffa Mikael Ribbenvik och prata med honom. Han hörde på oss. Vi vet inte om han gör något eller inte, men han hörde.
- Bäst var också att få visa filmen, att få visa människor hur det är på riktigt.
- Bäst var att vi fick träffa politiker. Det kändes som om de hörde våra röster – direkt.
- Bäst var att många kom och lyssnade.

På seminariet fick gästerna i panelen varsitt par glasögon för att kunna se på asylprocessen och barn och ungas situation från ett nytt perspektiv.

På bilden, från vänster, syns Nazir, Elisabeth Dahlin, Rouhalla, Benjamin, Emma Henriksson, Mikael Ribbenvik, Maria Ferm, samt Johanna Jönsson.

Politiskt besök

I början på september kom Centerpartiets ordförande och f.d. statsrådet Annie Lööf på besök på Rädda Barnen. Bakgrunden var att Annie Lööf i sitt sommartal särskilt lyft barns utsatthet i Sverige. Under besöket tog hon sig tid att träffa oss på Stödlinjen och lära mer vad vi hör från barn och unga själva.

annie_loof

...

På sitt eget Instagram-konto kommenterade hon – Tack @raddabarnen för ett värdefullt besök, tack för att jag fick ta del av er breda verksamhet – såväl Rädda Barnens Stödlinje (0200-77 88 20) för nyanlända barn och ungdomar men också mottagningen för utsatta barn och ungdomar. Stark och känslösam dag – ideella organisationer gör ett avgörande och viktigt arbete.

Stödlinjen i media – tidningen Omtanke

I nästa nummer av tidningen Omtanke kommer ett reportage om ”Lyssna på mig!”-projektet med fokus på den psykiska ohälsa vi ser bland barn och unga i asylprocessen. Omtanke är en bransch-tidning inom vård, omsorg och socialtjänst. Den ges ut 8 gånger om året till socialsekreterare, handläggare inom kommun och kriminalvård, personal vid behandlingshem, LSS-boenden, äldreboenden, familjehemsorganisationer, mm.

Håll utkik efter nästa nummer på ssil.se/tidningen. Där kommer du att kunna läsa tidningen digitalt.

Påverkan i skol- och utbildningsfrågor

Under sommaren har Påverkansrådet, samt ett antal andra ungdomar som vi nått, gett input till Stockholms Länsstyrelses konferens i augusti riktad till personer med ledande befattning med ansvar för utbildning och/eller nyanlända elever. Där fick ungdomarna dela med sig av sina tankar kring skolan, vad som fungerar bra och vad som fungerar mindre bra. En av kommentarerna var:

”Det kan vara bra att få sitta med svenska ungdomar och lära känna varandra. Om vi får sitta med varandra, så kan vi bli kompisar. Jag tror att svenskarna också har många frågor, men inte vågar fråga. Kanske kan lärarna eller rektorn ordna det. Eller kommunen. T ex lunch ihop. I skolan sitter afghaner med varandra och svenskar med varandra. Eller gymna tillsammans kanske?”

Påverkansarbete om psykisk ohälsa – hearing 22 november

Lite senare i höst kommer ”Lyssna på mig!”-projektet att ge ut en rapport om psykisk ohälsa bland unga asylsökande. Rapporten samlar de kunskaper som inhämtats under det första projektåret. Stor vikt läggs på att lyfta de röster som når oss genom både Stödlinjen och påverkansrådet.

Rapporten lanseras vid en hearing den 22 november för riksdagspolitiker, beslutsfattare och tjänstemän som arbetar med barn i migration. Hearingen sker på eftermiddagen centralt i Stockholm. Information om exakt tid och plats kommer i nästa månadsbrev. Om du önskar närvara vid hearingen, vänligen kontakta Sandra på

Sandra.Akiwumi-Lundstedt@rb.se.

Tillskott av kompetens i projektet

Under hösten stötts vi upp av tre praktikanter från socionomprogrammet respektive Barn- och ungdomsvetenskapliga mastersprogrammet vid Stockholms universitet. De bistår oss bland annat i att titta på hur Stödlinjens arbete kan utvecklas och är med och leder Påverkansrådets träffar. Vi är mycket glada för denna värdefulla förstärkning av projektgruppen!

Inför MR-dagarna

Två av Rädda Barnens samtalsstödjare kommer att hålla seminarier på MR-dagarna, med titeln *Med öra för barns bästa – röster från 2000 unga nyanlända*. Det första seminariet hålls på dari på lördagen, 12.30-13.00 på Lilla scenen, och det andra på arabiska, också på lördagen, 13.30-14.00 på Lilla scenen.

Seminarierna kommer att handla om vilka frågor de som ringer till Stödlinjen har, vilka brister och systemfel vi ser, samt på vilket sätt vi kan hjälpa de barn, unga och föräldrar som inte får den hjälp de har rätt till. Varmt välkomna att lyssna.

Årets MR-dagar går av stapeln torsdag till lördag 9-11 november på Elmia i Jönköping.

Statistik över samtal till Stödlinjen

Stödlinjen fick sammanlagt 228 samtal under sommarmånaderna, 74 samtal i juni, 80 samtal i juli och 74 samtal i augusti. Den absoluta majoriteten av samtalen (197 samtal) kom från personer med ursprung i Afghanistan.

Åldern på de flesta som ringde in var mellan 16 och 18 år (168 samtal). De yngsta som ringde in var 13 år. Knappt en tiondel av samtalen kom från vuxna.

Exempel på samtal på dari:

En minderårig tonårspojke ringer oss, är mycket deprimerad och får först knappt fram ett ord. Han kom till Sverige och sökte asyl för knappt två år sedan. Nu har han just fått sitt tredje avslag. Han berättar att han flytt från en livsfarlig situation i Afghanistan, att varken samhället eller ens hans egen familj kommer att kunna acceptera hans sexualitet. Efter en stunds tystnad säger han med låg röst att han är gay. Det är omöjligt att leva öppet som gay, eller ens i hemlighet i Afghanistan.

Migrationsverket tror honom inte. De frågade honom under hans intervju ifall han var redo att leva som öppet homosexuell i Sverige. Han svarade nej på frågan, eftersom han är rädd att de andra afghanska pojkar där han bor just nu skulle reta, förolämpa och behandla honom illa om de fick reda på sanningen. Migrationsverket replikerade att om han kunde tänka sig att leva i hemlighet i Sverige kunde han lika gärna leva i hemlighet i Afghanistan – varför kom han till Sverige om han ändå tänkt dölja sin sexualitet från alla?

Han försökte förklara för Migrationsverket att det tar tid för honom – att acceptera sin egen sexualitet, att bli kvitt känslan av att han är en kriminell som kommer straffas för att han är gay, att ställa om från att tvingas leva i hemlighet i Afghanistan och att bearbeta rädslan för att bli utstött och illa behandlad av samhället.

Förra veckan ringde han till sin pappa och berättade sanningen. Istället för att stötta honom hotade pappan att döda honom om han kommer tillbaka till Afghanistan eftersom han dragit skam över familjen. Pojken berättar också att många på boendet nu har listat ut sanningen och hånar honom. Han kan inte se dem i ögonen längre.

Mitt råd till honom är att berätta för sin advokat om pappans hot, samt att berätta för boendets föreståndare och för sin gode man om hur de andra killarna på boendet bemöter honom. Men han svarar att han har svårt att sova, skäms och oroar sig över hur andra dömer honom.

Jag svarar honom att det inte är något brott att vara homosexuell, att han inte behöver skämmas, och jag berömmar honom för att han är modig, vågar lyssna på sitt hjärta och vågar berätta om sin sexualitet.

Han säger också att han inte har någon advokat och inte heller några pengar att hyra en privat advokat. Han har bara tre veckor på sig att överklaga det tredje avslaget.

Jag berättar om Rådgivningsbyrån, att deras jurister hjälper till i asylärenden utan kostnad. Jag erbjuder honom att ta kontakt med Rådgivningsbyrån åt honom och boka en tid omgående. Jag föreslog också att han skulle söka professionellt samtalsstöd samt ta kontakt med RFSU.

Han svarar att han vill ta kontakterna själv, avböjer erbjudandet om att vi kan ringa tillbaka till honom, men säger att han kommer att ringa oss igen. När han ringer nästa gång berättar han att han tagit upp boendesituationen med föreståndaren och fått flytta till ett boende där han trivs bättre. Han har också fått en advokat som hjälper honom med överklagan och han har börjat våga vara mer öppen om sin sexualitet.

Exempel på samtal på arabiska:

En mamma kontaktar oss för att boendesituationen för henne och hennes två barn (7 och 8 år gamla) har blivit ohållbar. Rummet har vägglöss och annan ohyra, vilket har gjort att barnen fått fullt av utslag på kroppen och blivit sjuka gång på gång.

Mamman har tagit upp problemet med Migrationsverket vid fler än ett tillfälle, men förklarar för mig att de inte gjort något åt situationen. Jag föreslår att hon kan gå med barnen till vårdcentralen och få vård samt ett läkarintyg på hur barnen mår. Intyget kan hon sedan ta med till Migrationsverket för att visa hur det är fatt med barnen. Hon tycker att det låter som ett bra förslag och hon tackar för vårt samtal.

Exempel på samtal på somaliska:

En pojke som har bott i Sverige i drygt två år ringer om att han har problem på det HVB-hem där han bor. Vissa av ungdomarna som bor på boendet har bråkat med honom och hans boendekamrat och dragit kniv mot dem. Nu är de båda pojkarna hemlösa sedan 20 dagar tillbaka. De har inget tak över huvudet och de går inte i skolan. Båda pojkarna är rädda för att åka tillbaka till boendet och har inte sökt eller fått någon hjälp av utomstående så som socialtjänst, god man eller boendepersonal. Pojken som ringer ber oss ta kontakt med Socialtjänsten i kommunen, vilket vi också gör, och framför pojkarnas önskemål om att byta boende mot bakgrund av det som hänt.

Exempel på samtal på tigrinja:

En ung kille som ringer är upprörd efter att han blivit tillsagd att genast flytta ut från det hotellhem som han bott på en längre tid. Anledningen till utflytten är att han börjat studera och därmed har sökt studiebidrag från CSN. Eftersom han kommer få annan inkomst upphör socialtjänsten att betala ut bidrag för boende eller mat. Problemet är att pojken har fallit mellan stolarna. Hans ansökan om studiestöd är fortfarande under process för att han behöver komplettera med uppgifter, vilket innebär att hans bidrag från CSN kommer att dröja en månad. Killen har berättat för sin socialsekreterare att han står helt utan inkomst och boende, men har vid tiden för vårt samtal inte fått hjälp. Jag ber honom ringa till socialjouren för att ordna med akutboende för natten och han ber mig ringa till hans socialsekreterare nästkommande dag.

När jag når socialsekreteraren dagen efter har denne just fått underlag från CSN om utbetalningsdatum och har fattat beslut om att killen kommer att få socialbidrag och boende i en månad till. Jag ringer tillbaka till killen och berättar om det nya beslutet. Han är lättad och tackar så mycket för hjälpen.

Rädda Barnens Stödlinje riktar sig till barn, unga och föräldrar som flytt till Sverige.

Linjen nås på **0200-77 88 20 alla dagar i veckan kl 15-18**. Stödlinjen erbjuder anonymt och kostnadsfritt samtalsstöd på arabiska, dari, pashto, somaliska, tigrinja, svenska o engelska.

Läs mer på: www.raddabarnen.se/helpline

Kontaktuppgifter

Projektsamordnare Sandra Akiwumi-Lundstedt nås på sandra.akiwumi-lundstedt@rb.se

Verksamhetsledare för Stödlinjen, Eva Harnesk nås på eva.harnesk@rb.se

Verksamhetsutvecklare för Ensamkommandes Förbund Stockholm, Josefin Åström nås på josefin.astrom@rb.se

Samverkanspartner och finansiär

”Lyssna på mig!” drivs av Rädda Barnen i samverkan med Ensamkommandes Förbund Stockholm. Ensamkommandes Förbund är en rikstäckande politiskt och religiöst oberoende ideell förening och drivs av och för ungdomar som har flytt till Sverige och som finns i flera svenska städer.

Genom Lyssna på mig-projektets samarbete med lokalförbundet i Stockholm har information om stödlinjen spritts bland ungdomar knutna till förbundet, och lokalförbundets styrelse – som består av självorganiserade ungdomar som flytt till Sverige – har fått ge sina tankar kring vad som är viktigt att fokusera på i höstens rapport. Projektet startade i december 2016, pågår i tre år och finansieras av Arvsfonden.

